

Elméleti háttér

A mérés során megfigyeltük a pumplási-relaxációs jelet négyszög bemenő jelalakú mágneses tér esetén. A jel alakjából meghatározható a τ időállandót. A mágneses tér amplitúdóját csökkentve eljuthatunk a Föld mágneses terének kikompenzálásához, ilyenkor a másik irányban más a helyzet, T_1 relaxációs időállandót mérhetünk, ugyanis nincs pumpálás. A rezonancia átmenetektől meghatározható g_F .

Esetünkben a $3^2S_{1/2}$ alapállapotot gerjesztjük, vagyis $j = 1/2$, $s = 1/2$, $l = 0$.

Esetünkben tehát:

$$g_j = 1 + \frac{j(j+1) + s(s+1) - l(l+1)}{2j(j+1)} = 2$$

$$g_F = \pm \frac{g_j}{2I + 1}$$

ahol g_j a Landé g-faktor, I a magspin, amely ^{85}Rb esetén $I = 5/2$, ^{87}Rb -nál $I = 3/2$.

Ezekből következik az elméletileg várt érték:

$$g_F^{85} = \pm \frac{2}{2 \cdot \frac{5}{2} + 1} = \pm \frac{1}{3} \qquad g_F^{87} = \pm \frac{2}{2 \cdot \frac{3}{2} + 1} = \pm \frac{1}{2}$$

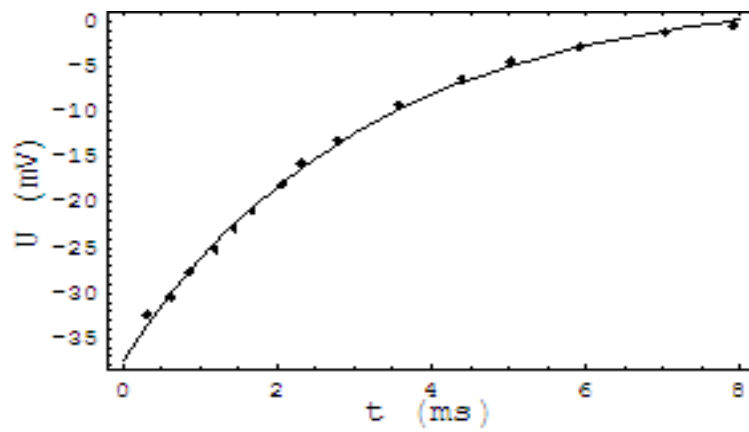
A pumpálási-relaxációs időállandók meghatározása

1. mérés		2. mérés		3. mérés	
T (ms)	U (mV)	T (ms)	U (mV)	T (ms)	U (mV)
0,32	-32,4	0,24	-1,8	0	2
0,64	-30,8	0,32	-2,4	0,16	3,4
0,88	-27,6	0,48	-4	0,32	4,6
1,2	-25,6	0,64	-5,2	1,44	6,8
1,44	-22,8	0,8	-6,2	2,4	7,8
1,68	-20,8	1,04	-7,4	3,2	8,4
2,08	-18	1,28	-8,6	5,12	9,6
2,32	-15,6	1,76	-9,4	7,36	10,6
2,8	-13,2	2,24	-10,4	10,4	11,2
3,6	-9,2	3,04	-11,2	13,44	11,4
4,4	-6,4	3,2	-11,4	17,28	11,4
5,04	-4,4	3,92	-11,8		
5,92	-2,8	5,12	-12		
7,04	-1,2	6,56	-12		
7,92	-0,4				

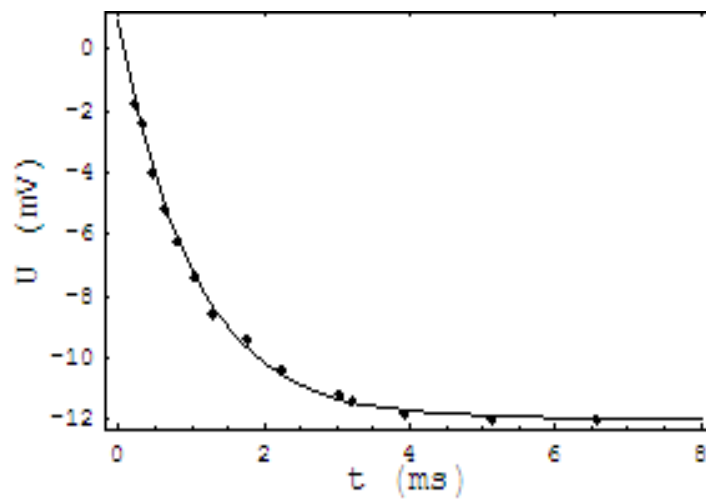
	3. mérés	hiba	2. mérés	hiba	1. mérés	hiba
a (mV)	-8,2	0,4	12,8	0,1	-40,7	0,5
b (1/ms)	0,37	0,05	0,98	0,03	0,31	0,01
c (mV)	11,2	0,3	-11,96	0,08	3,2	0,7

A mért pontokra $a \cdot e^{-b \cdot t} + c$ alakú függvényt illesztettünk, a pontok, ill. a kiértékelés a fenti táblázatban található.

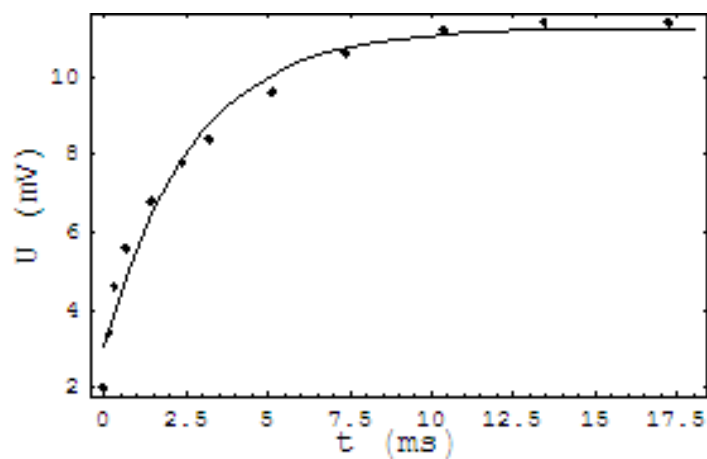
1. mérés	$\tau = 3,2 \pm 0,1 \text{ ms}$
2. mérés	$\tau = 1,01 \pm 0,03 \text{ ms}$
3. mérés	$T_1 = 2,6 \pm 0,3 \text{ ms}$

1. mérés

2. mérés

3. mérés

g_F kimérése a rezonancia átmenetekből

	10 periódus [us]	1 periódus [us]	Frekvencia [Hz]	I [mA]	B [T]			B [T] (Föld)
4	12,64	1,26	791139	131	9,77E-05	1,23E-05	1,23E-05	1,20E-05
				205	1,53E-04	1,23E-05		
				164	1,22E-04	1,10E-04		
				238	1,77E-04	1,65E-04		
6	10,56	1,06	946970	161	1,20E-04	1,23E-05	1,23E-05	
				250	1,86E-04	1,23E-05		
				194	1,45E-04	1,32E-04		
				283	2,11E-04	1,99E-04		
8	9,68	0,97	1033058	178	1,33E-04	1,12E-05	1,16E-05	
				275	2,05E-04	1,19E-05		
				208	1,55E-04	1,44E-04		
				307	2,29E-04	2,17E-04		
7	7	0,7	1428571	249	1,86E-04	1,19E-05	1,19E-05	
				382	2,85E-04	1,19E-05		
				281	2,09E-04	1,98E-04		
				414	3,09E-04	2,97E-04		

$h\nu$ [J]	$B_1^* \mu_B$ [J]	$B_2^* \mu_B$ [J]
5,24E-28	1,02E-27	1,53E-27
6,27E-28	1,23E-27	1,84E-27
6,85E-28	1,33E-27	2,01E-27
9,47E-28	1,83E-27	2,75E-27

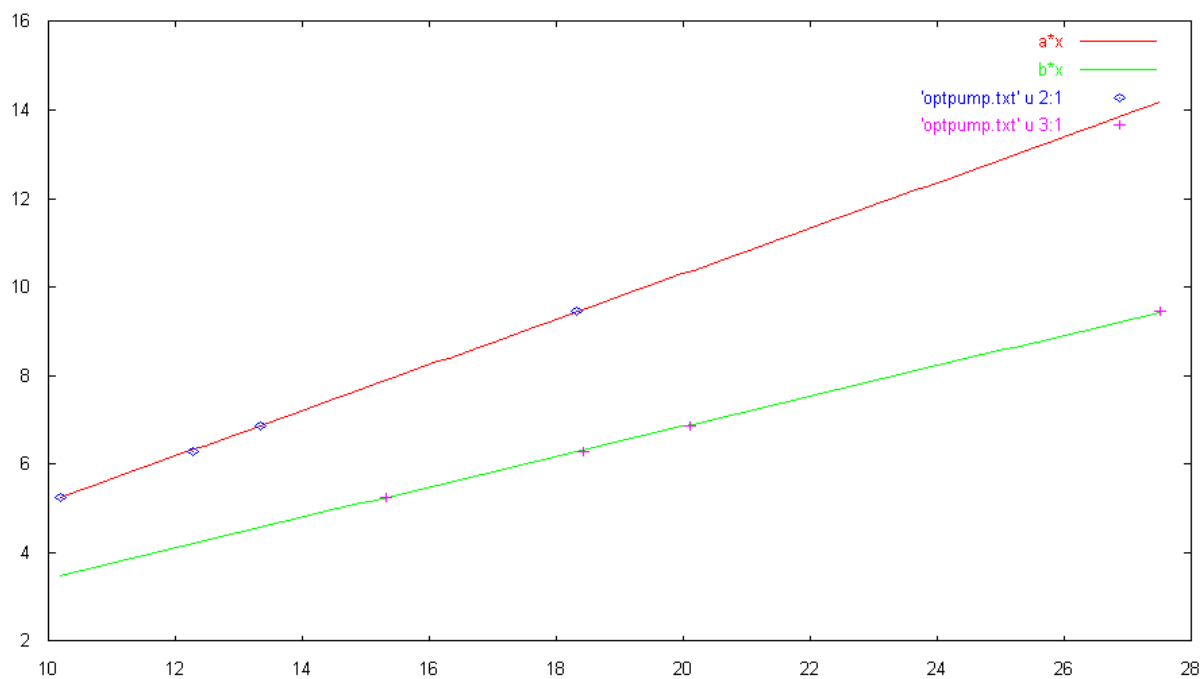
A Helmholtz tekercsre felhasználtuk: $B = \left(\frac{4}{5}\right)^{3/2} \frac{\mu_0 n I}{R}$

ahol $n = 80$, $R = 0,097$ m.

g_F meghatározható a $\Delta E = h \cdot \nu = g_F \cdot \mu_B \cdot B$ képlet segítségével, g_F lesz az egyenes meredeksége.

			hiba
a =	0,515	1,39E-03	(0.2698%)
b =	0,342	1,03E-03	(0.3019%)

Tehát a $g_F^{85} = 0,342 \pm 0,001$
 $g_F^{87} = 0,515 \pm 0,001$

Az egyenesek meredeksége a megfelelő g_F faktor.